

EUROPEES PARLEMENT

1999

2004

Zittingsdocument

1 juli 2003

B5-0322/2003 }
B5-0330/2003 }
B5-0334/2003 }

RC1

GEZAMENLIJKE ONTWERPRESOLUTIE

ingediend overeenkomstig artikel 37, lid 4 van het Reglement door

- W.G. van Velzen en Konrad K. Schwaiger, namens PPE-DE-Fractie
- Margrietus J. van den Berg en Eryl Margaret McNally, namens de PSE-Fractie
- Nicholas Clegg, Elly Plooij-van Gorsel, Colette Flesch, Marieke Sanders-ten Holte, Willy C.E.H. De Clercq, namens de ELDR-Fractie

ter vervanging van de ontwerpresoluties ingediend door de volgende fracties:

- PPE-DE (B5-0322/2003),
- ELDR (B5-0330/2003),
- PSE (B5-0334/2003),

over de voorbereiding van de Vijfde ministersconferentie van de Wereldhandelsorganisatie (Cancun, Mexico, 10-14 september 2003)

Resolutie van het Europees Parlement over de voorbereiding van de Vijfde ministersconferentie van de Wereldhandelsorganisatie (Cancun, Mexico, 10-14 september 2003)

Het Europees Parlement,

- onder verwijzing naar zijn resolutie van 18 november 1999 over de mededeling van de Commissie aan de Raad en het Parlement over de benadering van de WTO-millenniumronde door de Europese Unie¹, zijn resolutie van 15 december 1999 over de Derde ministersconferentie van de Wereldhandelsorganisatie in Seattle² en zijn resolutie van 13 maart 2001 over de onderhandelingen in het kader van de 'built-in'-agenda³,
- onder verwijzing naar de resultaten van de Vierde ministersconferentie van de WTO van 14 november 2001 in Doha en naar zijn resolutie over de Vierde ministersconferentie van de WTO⁴,
- onder verwijzing naar zijn resolutie van 12 maart 2003 over de Algemene Overeenkomst betreffende Handel en Diensten (GATS) in het kader van de WTO, met inbegrip van de culturele verscheidenheid⁵, zijn resolutie van 12 februari 2003 over de WTO-onderhandelingen over de handel in landbouwproducten⁶, zijn resolutie van 4 juli 2002 over fundamentele arbeidsnormen⁷ en zijn resolutie van 25 oktober 2001 over openheid en democratie in de internationale handel⁸,
- 1. beklemtoont dat het welslagen van de Doha-ontwikkelingsronde een belangrijke impuls blijft voor een wereldwijde economische groei en voor de versterking van multilateralisme en 'global governance'; herhaalt dat het zich inzet voor hervorming van het wereldhandelsstelsel in het belang van eerlijkheid, democratie, duurzame ontwikkeling en de bestrijding van armoede; betuigt zijn instemming met de algemene onderhandelingsaanpak zoals neergelegd in het mandaat van de Raad voor de Derde ministersconferentie van de WTO in Seattle en doet een beroep op alle WTO-leden om de nodige concrete besluiten te nemen in Cancun ten einde binnen de overeengekomen termijnen tot een 'single undertaking' (alles-of-niets-akkoord) te komen;

Ontwikkeling

- 2. is van mening dat de ontwikkelingsronde van Doha de ultieme test is voor het vermogen van de WTO om de onevenwichtigheden in het mondiale handelssysteem te corrigeren, te zorgen voor een billijker verdeling van de voordelen van handel en duurzame ontwikkeling te bevorderen; acht het met het oog hierop van wezenlijk belang dat de

¹ PB C 189, 7.7.2000, blz. 213

² PB C 296, 18.10.2000, blz. 121

³ PB C 343, 5.12.2001, blz. 96

⁴ B5-0691/2001

⁵ P5_TA-PROV (2003)0087

⁶ P5_TA-PROV (2003)0053

⁷ A5-0251/2002

⁸ A5-0331/2001

geïndustrialiseerde landen aan de ontwikkelingslanden zeer omvangrijke aanbiedingen doen in de sectoren toegang tot de markt van industrie- en landbouwproducten en tenuitvoerleggingskwesties, met inbegrip van bijzondere en gedifferentieerde behandeling, in het kader waarvan aan de meest kwetsbare ontwikkelingslanden doeltreffende preferenties worden toegekend;

3. herinnert eraan dat de WTO-onderhandelingen bedoeld zijn voor het bevorderen van de economische groei van alle handelspartners en voor het ontwikkelen van de ontwikkelings- en minst ontwikkelde landen, en dat het succes van de WTO-onderhandelingen moet worden afgemeten aan de verwezenlijking van deze prioritaire doelstelling;
4. is nog altijd bezorgd dat een groot aantal ontwikkelingslanden niet volledig heeft meegeprofiteerd van hetgeen tijdens de vorige ronde is bereikt en vaak niet in staat is de nodige middelen te mobiliseren om volledig aan de WTO-onderhandelingen deel te nemen en hun eigen rechten binnen te WTO te verdedigen;
5. wijst met nadruk op de noodzaak om het vermogen tot capaciteitsopbouw te versterken door middel van de nodige technische bijstand die niet alleen moet worden gericht op een verbetering van de kennis van de vigerende regels in de betrokken landen, maar deze landen vooral ook moet helpen om hun commerciële en exportcapaciteit te ontwikkelen, hun productiebases te diversifiëren en hun inkomstenbronnen uit douanerechten te vervangen door andere fiscale bronnen;
6. dringt erop aan dat met spoed een oplossing voor het vraagstuk van de toegang tot geneesmiddelen wordt gevonden, waardoor de mogelijkheden van WTO-leden om hun volksgezondheid te beschermen niet worden beperkt; herinnert eraan dat het opleggen van nieuwe beperkingen voor hetzij de categorieën van problemen op het gebied van de volksgezondheid hetzij de categorieën van landen waarop het mechanisme van de dwanglicentie inzake import van toepassing is, evenals elk initiatief dat erop gericht zou zijn om het al dan niet toereikend zijn van plaatselijke productiecapaciteit te kwantificeren en tot een uitspraak daarover te komen, een schending zou betekenen van de geest van de verklaring van Doha; beklemtoont dat alle noodzakelijke maatregelen moeten worden genomen om de wederexport van goedkope geneesmiddelen naar Europa te voorkomen;

Markttoegang voor landbouwproducten

7. gelooft in de noodzaak van een substantiële verlaging, met het oog op de afschaffing ervan, van de uitvoersubsidies en de interne steun van alle WTO-leden, met uitzondering van aan niet-handelsoverwegingen gekoppelde interne steun; verzoekt alle geïndustrialiseerde landen, en met name de VS, om zich met het oog op de hervorming van het Gemeenschappelijk Landbouwbeleid aan te sluiten bij de toezeggingen van de EU;
8. dringt aan op een uitgebreidere erkenning van de niet-handelsaspecten van het landbouwbeleid door intensivering van steunmaatregelen ten behoeve van de landbouw die geen handelsdistorsies met zich meebrengen via de "green box", om te waarborgen

dat juist gerichte en doorzichtige steunmaatregelen ter bevordering van milieu- en plattelandontwikkeling, werkgelegenheid en dierenwelzijn worden uitgezonderd van toezeggingen tot beperking, en op verduidelijking van de indeling in "green, blue en amber boxes";

9. onderstreept dat een succesvolle afsluiting van de onderhandelingen over de markttoegang voor landbouwproducten een van de meest belangrijke onderdelen van de 'single undertaking' is; dringt er bij alle belangrijke partners, inclusief de VS en de Cairnsgroep, op aan om blijk te geven van grotere flexibiliteit; is van mening dat alle geïndustrialiseerde landen akkoord moeten gaan met een aanzienlijke en vervroegde verlaging van de landbouwtarieven en met minder kwantitatieve beperkingen voor de import van landbouwproducten uit ontwikkelingslanden en uit de minst ontwikkelde landen, en de ontwikkelingslanden en minst ontwikkelde landen de soepelheid moeten gunnen waaraan zij behoefte hebben met betrekking tot toegang tot de markt en binnenlandse steuntoezeggingen in het belang van hun boeren die voor eigen gebruik produceren en van hun behoeften op het gebied van landbouw voor eigen gebruik en ontwikkeling en gegarandeerde voedselproductie; spreekt zijn waardering uit voor het voorstel een zogeheten gegarandeerde voedselproductiebox in te voeren;
10. is van mening dat de EU en alle ontwikkelde landen aanvullende maatregelen moeten nemen om het inkomen van de armste ontwikkelingslanden te verbeteren door hen te steunen bij het diversifiëren van de productie en het opvoeren van de export van ter plaatse verwerkte hoogwaardige producten naar hun markten;

Voorzorgbeginsel

11. wijst met nadruk op de noodzaak om in de GATT duidelijkheid te scheppen over de inhoud van het 'voorzorgbeginsel' teneinde misverstanden of verschillen in interpretatie te voorkomen; pleit voor de formule die werd overeengekomen op de Conferentie over milieu en ontwikkeling in Rio en dringt erop aan dat deze definitie in de WTO wordt erkend; is van mening dat er niet meer ruimte voor protectionistische maatregelen moet komen, maar dat er meer duidelijkheid moet worden geschapen over wat wel en wat niet WTO-compatibel is;

Toegang tot de industriële markt

12. wijst met nadruk op de noodzaak dat overeenstemming wordt bereikt over de modaliteiten voor de toegang tot de markt voor industriegoederen die de grote ambities van het mandaat van Doha weerspiegelen; is van mening dat tariefpieken, hoge tarieven en tariefescalatie moeten worden teruggedrongen of uitgebannen en dat tariefverlagingen moeten worden doorgevoerd in alle sectoren zonder beschermingsconstructies voor specifieke sectoren; verzoekt de WTO-leden het in Doha overeengekomen niet-wederkerigheidsbeginsel in acht te nemen;
13. onderstreept dat de industrie blijft kampen met wijdverbreide handelsbelemmeringen nadat de grens gepasseerd is, zodat geen betere toegang tot de markt kan worden verkregen; verlangt dat er een duidelijk onderscheid wordt gemaakt tussen legitieme

regelgeving en maatregelen die leiden tot ongerechtvaardigde handelsbelemmeringen; stelt voor een WTO-register aan te leggen met alle importregelingen van WTO-leden, gekoppeld aan de verplichting om wijzigingen daarin door te geven aan de WTO teneinde de export door kleine en middelgrote ondernemingen te vergemakkelijken;

14. wijst er nogmaals op dat de EU-tarieven voor textiel en kleding reeds aanzienlijk zijn verlaagd; verzoekt alle WTO-leden de voorwaarden voor de markttoegang voor deze sector te verbeteren door middel van tariefharmonisatie en opheffing van alle non-tarifaire belemmeringen; verzoekt de Commissie om maatregelen te ontwikkelen en faciliteiten te creëren die het gebruik van preferenties door de minstontwikkelde landen moeten vergemakkelijken;

TRIP'S

15. onderstreept, in het kader van de TRIP'S, het belang voor producenten en consumenten van de tenuitvoerlegging, binnen de overeengekomen termijn, van de regels inzake handelsmerken; dringt aan op de aanscherping van deze regels en verlangt dat speciale aandacht wordt besteed aan de problemen in verband met ontwerpen en modellen en de internationale uitputting van handelsmerkrechten alsmede aan maatregelen tegen namaak en piraterij;
16. is van oordeel dat de toepassing van geografische aanduidingen om kwalitatief hoogstaande voedingsmiddelen uit de regio's van de EU te beschermen, aanzienlijk zal bijdragen tot plattelandontwikkeling, en dringt er bij de Commissie op aan om zich intensief te blijven inzetten voor de instelling van een systeem van kennisgeving en registratie voor dergelijke producten naast die voor wijn en sterke dranken;
17. neemt nota van het feit dat in het bijzonder het laatste voorstel veel steun krijgt van ontwikkelingslanden, die constateren dat namen die traditioneel met hun producten worden geassocieerd door westerse producenten worden 'gestolen'; verwelkomt ook dat de EU het voortouw neemt bij het opstellen van nuttige voorstellen voor het verduidelijken van de band tussen TRIP's en het Verdrag inzake biodiversiteit, traditionele kennis en folklore, en voor het versterken van de rechten van landbouwers, en betreurt dat de gesprekken over al deze onderwerpen in een impasse zijn terechtgekomen;
18. betreurt dat er nauwelijks uitzicht bestaat op een algemenere studie naar de impact van TRIP's op ontwikkelingslanden, hetgeen het voornaamste doel zou moeten zijn van de continustudie naar de implementatie van TRIP's krachtens artikel 71, lid 1; dringt er met klem op aan dat dit bredere vraagstuk in Cancun een centralere plaats in de ontwikkelingsagenda van Doha krijgt, omdat het anders geen daadwerkelijke ontwikkelingsronde is;

Singapore-thema's

19. onderkent het economische belang voor EU-marktdeelnemers, alsmede de mogelijke ontwikkelingsvoordelen van multilaterale overeenkomsten op terreinen als mededinging, investeringen, handelsbevordering en overheidsaankopen, en steunt het officiële van start

gaan van onderhandelingen over de zogenaamde Singapore-kwesties, uitsluitend op basis van de expliciete consensus van alle WTO-leden;

20. is echter van mening dat, willen deze voordelen zich concretiseren, dringend iets moet worden gedaan aan de legitieme zorgen van ontwikkelingslanden ten aanzien van de complexiteit en de reikwijdte van de onderhandelingen; is van mening dat hierbij ook de verzekering moet worden gegeven dat ontwikkelingslanden redelijke beperkingen en voorwaarden kunnen opleggen, wanneer duidelijk is dat hun nationale economische belangen in het geding zijn; is van mening dat ook aanzienlijke technische bijstand gewaarborgd moet zijn om de onderhandelaars van de ontwikkelingslanden in staat te stellen volledig en doeltreffend aan deze onderhandelingen deel te nemen;

Regelgeving

21. onderstreept dat een bevredigende oplossing voor de handelsbeschermingsinstrumenten een absolute voorwaarde is voor de succesvolle beëindiging van de ronde en verwacht zowel van de geïndustrialiseerde landen als van de ontwikkelingslanden dat zij kiezen voor een aanpak die meer op regelgeving is gebaseerd; is van oordeel dat de procedurele regels, de regels inzake transparantie en de regels inzake ontwijking moeten worden verbeterd en dat er een sneller mechanisme voor de instelling van panels en betere regels inzake ontwijking moeten komen;
22. dringt aan op grotere transparantie met betrekking tot algemene subsidies door de verplichting tot kennisgeving te handhaven en ook regelingen als verborgen O&O-subsidies, door de overheid gecontroleerde entiteiten en 'local content'-subsidies in aanmerking te nemen;
23. wijst met betrekking tot subsidies voor de visserij met nadruk op het belang van het herstel van een duurzame visserij; is van mening dat subsidies ter verlichting van de sociale gevolgen van capaciteitsreductie of als bijdrage tot capaciteitsreductie derhalve moeten worden toegestaan; is van mening dat subsidies die de productie aanmoedigen moeten worden verboden;

Milieu

24. stelt zich op het standpunt dat het einddoel onder andere de opname van bepalingen met garanties betreffende milieuduurzaamheid moet zijn: volledige integratie van het voorzorgbeginsel in de WTO-regels; bescherming van de MMA's tegen ongerechtvaardigde aanvallen binnen de WTO; een nauwere band tussen de WTO en internationale milieu-organen, in het bijzonder UNEP; versterking van de MMA's en ontwikkeling van speciale MMA-geschillenregelingen; en nadere bestudering van de manier waarop WTO-regels van toepassing zijn op verwerkings- en productiemethoden, alsook van de manier waarop de bewijslast bij milieu- en openbare-veiligheidskwesties op de importerende landen rust;
25. is van mening dat de WTO-regels en -besluiten steun moeten geven aan, en niet belemmerend mogen werken voor, de doelstellingen en de efficiëntie van de MMA's; vindt het toepassingsgebied van de onderhandelingen krachtens paragraaf 31, onder i),

van de ministersverklaring van Doha te beperkt en te gedetailleerd gedefinieerd; geeft derhalve steun aan een onafhankelijk initiatief voor het bespreken van de band tussen de WTO en de MMA's;

GATS

26. stelt vast dat de onderhandelingen betreffende de eerste aanbiedingen in het kader van de GATS-besprekingen nog steeds gaande zijn en dat het niet de bedoeling is dat daarover in Cancun besluiten worden genomen; dringt er desalniettemin op aan dat substantiële overeenstemming wordt bereikt over het opstarten van een volledige evaluatie van de handel in diensten, zoals die is voorzien in artikel XIX van de GATS, maar waaraan nog geen uitvoering is gegeven;
27. herbevestigt de beginselen zoals die uiteengezet zijn in zijn resolutie van 12 maart 2003 over de Algemene Overeenkomst betreffende Handel en Diensten (GATS) in het kader van de WTO, met inbegrip van de culturele verscheidenheid; juicht het toe dat de Europese Unie geen voorstellen heeft gedaan voor de gezondheidssector, de onderwijssector en de audiovisuele sector, en verzoekt de Commissie om deze positie tijdens de GATS-onderhandelingen te handhaven en erop toe te zien dat dit recht niet kan worden omzeild; maar onderstreept dat dit niet mag worden gebruikt als een precedent om nog meer sectoren van GATS uit te sluiten;

Fundamentele arbeidsnormen

28. herinnert eraan dat de ministeriële toezeggingen van Singapore betreffende arbeidsrechten in Doha bekrachtigd zijn; is echter van mening dat verdere vooruitgang van wezenlijk belang is; dringt er derhalve bij de Conferentie van Cancun op aan blijkt te geven van haar engagement met betrekking tot de fundamentele arbeidsnormen en overeenstemming te bereiken over de opneming van fundamentele arbeidsnormen bij de herziening van het WTO-handelsbeleid;
29. roept de Commissie op om in en na Cancun te blijven streven naar een situatie waarin het handelssysteem ondersteunend werkt voor de fundamentele arbeidsnormen, in het bijzonder door middel van het aandringen op het nemen van de volgende stappen:
 - organisatie van een eerste vergadering van de ministers van Handel en Arbeid, met deelname van de sociale partners;
 - oprichting door de WTO, met de volledige en gelijkwaardige participatie van de IAO, van een formele structuur voor de bespreking van handels- en fundamentele arbeidsnormen teneinde een alomvattende studie mogelijk te maken van de band tussen handel en fundamentele arbeidsnormen;
 - ernstige overweging door de Algemene Raad van de WTO van de aanbevelingen van de mondiale commissie voor de sociale dimensie van de globalisering van de IAO, zodra deze worden gepubliceerd;
 - opstelling van een verduidelijkende verklaring door de WTO die duidelijk maakt dat verzwakking van internationaal erkende fundamentele arbeidsnormen met het oog op verhoging van de export, zoals in gebieden voor de verwerking van exportproducten, een handelsverstoringende exportprikkel is die niet is toegestaan onder de WTO-regels;

Akkoord geschillenregeling

30. pleit voor de instelling van een permanent panel; is van mening dat gemakkelijker compenserende maatregelen moeten kunnen worden getroffen als de beslissing van het orgaan voor geschillenregeling niet wordt nageleefd, dat transparantie en openheid moeten worden bevorderd zonder afbreuk te doen aan de noodzakelijke vertrouwelijkheid en dat ontwikkelingslanden nu goedkoper en gemakkelijker toegang tot het geschillenregelingssysteem moeten hebben;

Democratie en global governance

31. is daarnaast van mening dat het vertrouwen van het publiek afhangt van het vermogen van de WTO om duidelijk te maken dat het handelsstelsel in dienst staat van, en niet belangrijker is dan de aspiraties van onze burgers met betrekking tot vooruitgang op milieu- en sociaal vlak, mensenrechten, voedselveiligheid, goede publieke diensten, fundamentele arbeidsnormen en een breed scala aan publieke, niet-handelsgoederen;
32. denkt dat dergelijke thema's alleen op adequate wijze kunnen worden aangepakt middels een meer algemene hervorming van global governance, de totstandbrenging van een evenwichtiger en gedetailleerdere invulling van de betrekkingen tussen de WTO en andere internationale organisaties en overeenkomsten zoals de IAO en de MMA-secretariaten; roept de Commissie in dit verband dan ook op er in Cancun met klem op aan te dringen dat de vraagstukken in verband met democratie, transparantie en openheid duidelijk weer op de onderhandelingsagenda van de WTO worden geplaatst;
33. verzoekt de ministersconferentie de democratische verantwoording en de openheid van de WTO te vergroten, zowel op het niveau van de WTO-leden als door middel van de oprichting van een Parlementaire WTO-Assemblee;
34. herhaalt zijn pleidooi voor een raadgevende Parlementaire WTO-Assemblee, bestaande uit vertegenwoordigers van de parlementen van de WTO-leden, die bevoegd is voor handelskwesties; doet een beroep op alle parlementsleden die elkaar zullen treffen op de vijfde ministersconferentie om voort te gaan met het werk waarmee in Seattle is begonnen en dat sindsdien dankzij de gezamenlijke inzet van de parlementen van de WTO-leden is voortgezet;
35. verzoekt de WTO-leden en de WTO om hun parlementsleden voldoende steun te geven, zodat zij kunnen bijdragen tot de ontwikkeling van de parlementaire dimensie van de WTO; dringt er bij de Commissie en de lidstaten op aan zich in te zetten voor opneming van dit voorstel in de ministeriële verklaring;

Interne institutionele aspecten

36. roept de Commissie op het Parlement zowel voor en tijdens de ministerconferentie in Cancun, als gedurende de onderhandelingen volledig op de hoogte te houden, en

geregeld, op basis van de door het Parlement aangenomen resoluties, met het Parlement te spreken over de wezenlijke elementen van de onderhandelsstrategie van de EU; herinnert aan het bij de afsluiting van de Uruguay-ronde in de wacht gesleepte recht om de resultaten van de nieuwe ronde in het kader van de instemmingsprocedure in stemming te brengen;

37. juicht het in dit verband toe dat de ontwerpgrondwet zoals die is uitgewerkt door de Conventie over de toekomst van Europa het Europees Parlement instemmingsbevoegdheid verleent met betrekking tot alle internationale handelsovereenkomsten, maar betreurt dat geen voorstellen worden gedaan voor een officiële rol van het Parlement bij de opening van de onderhandelingen; verzoekt de IGC de instemmingsbevoegdheid te bekrachtigen en het Parlement te betrekken bij de uitwerking van onderhandelingsrichtsnoeren in de ontwerpgrondwet;
38. verzoekt zijn Voorzitter deze resolutie te doen toekomen aan de Commissie, de Raad, de regeringen en parlementen van de lidstaten en aan de directeur-generaal van de WTO.